

dr hab. Zdzisław Wiatr, prof. UJD
Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy
im. Jana Długosza w Częstochowie
Wydział Sztuki

Radomsko, 28. 03. 2022 r.

Recenzja

Ocena dorobku artystycznego oraz rozprawy doktorskiej

Pana mgr Radima Korosa

pt. „NEXT Poszukiwanie synergii pomiędzy człowiekiem, a maszyną w procesie twórczym”

w związku z wszczętym przez Radę Wydziału Malarstwa

Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie

w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora w dziedzinie sztuki,

w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki,

zrealizowanym pod opieką prof. dr hab. Andrzeja Bednarczyka.

Zleceniodawca recenzji

Rada Wydziału Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie w związku z wszczętym przez Radę ds. stopni, pismem nr 22 z dnia 19 lutego 2019 r, umowy o dzieło Nr DK-1131-2/25/19 z dnia 04. marca 2019 r. informuje o wyznaczeniu mojej osoby do sporządzania recenzji w przewodzie doktorskim Pana mgr Radima Korosa. Do zlecenia dołączona została dokumentacja w formie papierowej i elektronicznej złożona przez doktoranta:

- Rozprawa doktorska;
- Streszczenie;
- Opinia promotora;
- Portfolio dorobku artystycznego doktoranta.

Dane personalne

Pan mgr Radim Koros pochodzi z Czech, urodził się 1988 roku w Brnie. Pracuje i mieszka w Krakowie, gdzie ukończył Akademię Sztuk Pięknych w pracowni prof. Lecha Polcyna. Od roku 2016 pod opieką promotora Prof. dr hab. Andrzeja Bednarczyka w ramach Środowiskowych Studiów Doktoranckich ASP w Krakowie realizował program badawczy, którego efektem jest przedstawiona do krytycznej oceny rozprawa pt.: „*NEXT. Poszukiwanie synergii pomiędzy człowiekiem, a maszyną w procesie twórczym*”.

Ocena dorobku artystycznego

Pan mgr Radim Koros wraz z Marią Ciborowską jest twórcą przestrzeni artystycznej pod nazwą „Rajska Poczekałnia”. Gdzie od 2016 – 2018 roku zorganizowano kilka wystaw oraz warsztatów pt. „Punkty Wielokrotne”. W roku 2018 powołano do życia nową galerię UFO Art Gallery. (skrót od Unrecognized Fields Of Art Gallery), której obszarem zainteresowań jest malarstwo oparte na otwartym procesie twórczym. Radim Koros jest współautorem Manifestu UFO, autorem większości plakatów malowanych na płótnie oraz identyfikacji wizualnej. Działalność galerii opiera się na wystawach malarskich oraz prezentacji autorskich tekstów, indywidualnych refleksji z doświadczeń w procesie twórczym.

To co zwraca moją uwagę w kontekście poznanego dorobku artystycznego Korosa to jest jego zwrócenie uwagi na współzależność wszystkich elementów, jak idea, narzędzia, oraz działanie, które określają doświadczenie w procesie. Kluczowym dla zrozumienia idei działalności UFO Art Gallery wystawienniczej, promocyjnej jest jej wspólna edukacja, wymiana doświadczeń w indywidualnym procesie tworzenia.

Od 2016 do 2021 roku Pan mgr Radim Koros zrealizował cztery wystawy indywidualne oraz brał udział w pięciu wystawach zbiorowych:

Wystawy indywidualne

2020 / „Imipresja”, Galeria Shefter, Kraków;

2018 / „NO GAME” / Galeria Ufo Art, Kraków;

2017 / „HALF - LIE - NONE” / Otwarta Pracownia, Kraków;

2016 / „URBAN QUEST” / Małopolskie Ogrody Sztuki, Kraków.

Wybrane wystawy zbiorowe

2021 / „ENLIGHTENMENT” / Galeria Ufo Art, Kraków;

2020 / „Miłość” / Galeria Shefter, Kraków;

2019 / 14. AUTUMN SALON SZTUKI, BWA, Ostrowiec;

44. BIENNALE MALARSTWA BIELSKA JESIEŃ / BWA Bielsko Biała;

2016 / „Trzy mosty” / malarze zakwalifikowani na międzynarodową wystawę w Warszawie.

Ocena rozprawy doktorskiej

Przedstawiona do recenzji praca doktorska Pana magistra Radima Korosa pt. „*NEXT . Poszukiwanie syneгии pomiędzy człowiekiem a maszyną w procesie twórczym*” , zrealizowana pod opieką promotora Prof. dr hab. Andrzeja Bednarczyka, składa się z dziewiętnastu części, odnoszących się do idei przedstawień artystycznych i warsztatowych doświadczeń oraz formułowania się koncepcji realizacji zestawu doktorskiego:

- Przedmowa
- Wstęp
- Obrazy
- NEXT
- HIPOTEZY
- TEZA
- ROZWINIĘCIE
- Komputer podmiotem
- Przetwarzanie informacji jest fundamentalną funkcją komputera
- Błąd w kodzie
- Nieuchwytność absolutu
- Pierwsza jedność

- Zakończenie
- Osa czasu
- PROCES WSPÓŁPRACE Z KOMPUTEREM
- Aleks
- Moloch
- Next
- Untitled yet

W rozprawie pt.: „*NEXT. Poszukiwanie synergii pomiędzy człowiekiem, a maszyną w procesie twórczym*” Doktorant analizuje wybrane zagadnienia, przestrzenie inspiracji i odnosi je do indywidualnych działań artystycznych, do których dołącza również autokomentarz. Rozprawa doktorska oraz dołączony zestaw dzieł malarskich są kontynuacją idei projektu pt.: „*Krzywa kontinuum*”, który powstał jeszcze podczas studiów w Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie pod opieką dr hab. Lecha Polcyna.

Cel poszukiwania synergii pomiędzy maszyną a działaniami człowieka nie jest nowością ale stale obecnym zjawiskiem. Odpowiedzialnym za decyzje artystyczne i postawy. Podjęty przez Doktoranta obszar badań obejmuje przestrzeń sztuki i programistki. Określenie synergii z medium w procesie tworzenia jest w istocie działaniem, „*człowieka jako samozwańczego manipulatora rzeczywistości*”, którego podmiotowe traktowanie maszyny daje możliwość decydowania o sobie oraz o podejmowanych działaniach w procesie twórczym.

Synergia jest określeniem wywodzącym się z języka greckiego, jest zbitką słów „syn” – w j. greckim oznaczającym „razem”, oraz „ergon”, oznaczającym – dzieło, działanie.

Definicją „synergii” jest współlistnienie wielu czynników, których wspólny efekt ich interakcji jest większy niż efekty ich osobnego działania. Określenia „synergia” używa się dziś do opisu niezwykle wielu zjawisk, często odmiennych od siebie dziedzin.

Jednym z wymiarów, których dotyczy zjawisko synergii jest jej nieuchwytność. W moim pojęciu niemierzalna, nieprzewidywalna. Zjawisko którego pojawienie się trudno jest przewidzieć i określić w czasie. W związku z tym, że wynika z potrzeby doświadczenia, tym samym staje się wypadkową wszystkich doświadczeń indywidualnych.

Z opisanej wyżej perspektywy odczytuję przedstawioną w rozprawie doktorskiej, Pana mgr Radima Korosa idę poszukiwania osobistej synergii z komputerem w procesie twórczym. Tęsknotę do takiego stanu świadomości, w którym mamy poczucie współpracy z MEDIUM, która poszerza przestrzeń indywidualnych działań i możliwości.

Odniesieniem w dyskusji o synergii pomiędzy człowiekiem a maszyną w procesie twórczym jest dla mnie wspomniana w rozprawie, koncepcja McLuhana, uznających media m.in. za „przedłużenie” człowieka, wzmacniające i poszerzające jego możliwości poznawcze. Również koncepcja Norberta Bolza, uznająca maszyny a wraz z nimi, komputery, które są „*technologicznym przedłużeniem centralnego systemu nerwowego*”, *technicznym przedłużeniem ludzkich zmysłów, sztuczną protezą wzmacniającą funkcje ciała, zmysłów i rozumu. Dalej / gdzie, człowiek staje się nie tyle użytkownikiem narzędzi i aparatów, ale integralnym elementem, organiczną częścią medialnej struktury*”.

Podmiotowe postrzeganie komputera jako medium w procesie przygotowania dzieła Koros odnosi do bliskich mu ideowo koncepcji Zdenka Sýkory, czy eksperymentów Josepha Nechvátala. Gdzie zasadniczym problemem było określenie wzajemnych relacji między przestrzenią wirtualną a realnym działaniem człowieka. Właśnie, określenie osobiście odczuwalnego dialogu między maszyną a człowiekiem stało się kluczowym elementem poszukiwań artystycznych w realizacji doktoratu.

Twórczość Pana mgr Radima Korosa jest przykładem autonomicznego podejścia do procesu twórczego. Gdzie istotnie, komputer stanowi medium w procesie, ale nie jest jedynym elementem współtworzącym dzieło. Doktorant ma świadomość zależności szybkości rejestracji informacji wirtualnych a indywidualną możliwością koncentracji na wyznaczonym obrazie. „Być może prawdziwsze jest przyjęcie postawy świadomego zagubienia, kogoś, kto istnieje ze świadomością niemożliwości osiągnięcia celu”.

Tematem inspiracji dla powstających płócien są interpretacje książek oraz wirtualnych i rzeczywistych zdarzeń, dla których Doktorant szuka syntezy tych światów. Pan mgr Radim Koros nie przestaje być malarzem, świadomym tradycji utrwalania zapisów czasu na obrazach, które są również jego osobistą formą postrzegania rzeczywistości.

Elementem w procesie współdziałania z medium jest włączanie podstawowego obrazu inspiracji w obszar działań komputerowych, który następnie staje się impulsem dla wyobraźni. Postawa twórcza Pana mgr Radima Korosa jest przykładem otwartości na współpracę z medium i wiąże się z akceptacją „stałej niewiadomej” w procesie twórczym. Obrazy Korosa są pastiszem obrazów wirtualnych, pozornymi ich rekonstrukcjami. Zbitkami abstrakcyjnych form i materii, prawie całkowicie oderwanymi od poznawalnej rzeczywistości. W dużej mierze ograniczonymi możliwością ludzkiej percepcji, w których odbiorca jest odpowiedzialny za zrozumienie ich sensu.

Forma i kolor w malarstwie Pana mgr Radima Korosa są nośnikami komunikacji, monologu, który przyjmuje formę surrealistycznych kompozycji, zbudowanych z abstrakcyjnych wielobarwnych plam oraz swobodnie kaligrafowanych wyrazów. Działania Korosa w obszarze budowania obrazu są jednocześnie połączeniem myślenia intuicyjnego i analitycznego w procesie twórczym.

Pan mgr Radim Koros doskonale zdaje sobie sprawę z atrakcyjności języka mediów cyfrowych. Zdaje sobie również sprawę z możliwości technologicznych medium oraz jego znaczenia w procesie tworzenia, przy wykorzystaniu tradycyjnych technik artystycznych. Jego stosunek do nich jest taki sam jak stosunek malarza do pędzli, szpachli i farb.

Dla mnie osobiście, kształcącym warsztatowo i dydaktycznie jest poznawanie procesu twórczego innych twórców. Podglądanie ich działań otwiera mnie na elementy procesu twórczego, którego nie dostrzegłem w moim doświadczeniu warsztatowym. W procesie twórczym Pana mgr Radima Korosa, niezwykle interesująca jest kolejność zdarzeń prowadzących do efektu końcowego. Píše o tym w rozprawie, że ma świadomość niepowodzenia Syzyfa, które odczytuję jako osobistą pokorę w niekończącym się odkrywaniu.

Od powstania idei, poprzez przygotowanie materiałów, komputerowe ich przetwarzanie, po fizyczną realizację malarską, wszystkie te elementy zawarte w rozprawie doktorskiej i dorobku Pana mgr Radima Korosa, w mojej ocenie zasługują na najwyższe uznanie.

Konkluzja

Po zapoznaniu się z treścią rozprawy doktorskiej pt.: „*NEXT. Poszukiwanie synergii pomiędzy człowiekiem, a maszyną w procesie twórczym*” Pana mgr Radima Korosa stwierdzam, że podjęty obszar badawczy jest oryginalnym rozwiązaniem problemu podmiotowości medium, tworzenia z nim dialogu w procesie twórczym.

Równocześnie indywidualne doświadczenia artystyczne oraz organizacyjne w dyskusji o znaczeniu podmiotowości medium w procesie, stanowią znaczący wkład w żywotność dyscypliny reprezentowanej przez Doktoranta.

Dlatego też z pełnym przekonaniem popieram nadanie Panu mgr Radimowi Korosowi stopnia doktora w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Zohistaw Wiatr

Radomsko, dnia 28 marca 2022 r.

